

NEDELJA

NEDELJNI PREGLED VAŽNIJIH DOGAĐAJA U SVETU NAFTI I GASA

19. april 2013.

SUMRAK EU RAFINERIJA

Pod ključ ili na prodaju zbog pada marži i nadolazeće konkurencije ([više](#))

[SHELL: PRODAJA
DOWNSTREAM-A U ITALIJI](#)

[FORBES LISTA: EXXON PAO SA
NA 5. MESTO](#)

[GASPROM NJEFT I LUKOIL
IZDAJU OBVEZNICE](#)

[SAD: ŠKRILJNA NAFTA NE
OSLOBAĐA OD UVOZA](#)

[EU TRAŽI ULAZAK NA RUSKO
TRŽIŠTE GASA](#)

[EKSPANZIJA AKTIVNOSTI U
LNG SEKTORU](#)

[GAZPROM: BEZ ŠKRILJNOG
GASA 5 DO 10 GODINA](#)

[JADRAN NAFTAGAS: U MAJU
PRVA BUŠOTINA U RS](#)

ŽENEVA –Gunvor očekuje da u naredne dve do tri godine bude zatvoreno više evropskih rafinerija zbog pada profita i jačanja konkrecije iz Azije i sa Bliskog istoka, rekao je u sreu na jednom skupu u Lozani šef sektora za istraživanje tržišta tog energetskog trgovačkog giganta David Fyfe. Gunvor je prošle godine kupio rafinerije Ingolstadt u Nemačkoj i Antwerp u Belgiji od bankrotiranog Petroplusa koje, prema rečima Fyfea, za

sada odolevaju ovim teškim uslovima. Proizvođači srednjih destilata, poput dizela, gasnog ulja i kerozina će verovatno bolje prolaziti zbog rasta potražnje tih goriva u poređenju sa benzinom, dodaje on. „Benzin u području Atlantika ostaje u problemima, pri čemu evropska scena deluje najlošije u pogledu oporavka“, kaže Fyfe. *Financial Times*

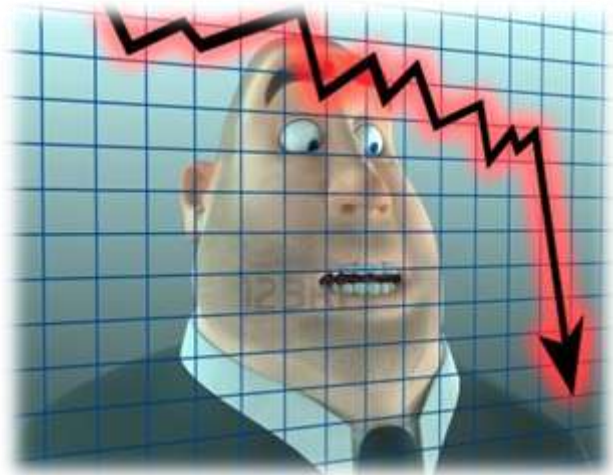
LONDON – Royal Dutch Shell predložio je češkoj vladi da otkupi njegov manjinski udeo od 16,3% u prerađivačkoj naftnoj kompaniji Česká rafinérská. Vlada, koja nastoji da konsoliduje naftni sektor, prihvatila je pregovore sa holandsko-britanskim naftnim kolosom. Firma u Litvínovu prerađuje 110.000 barela nafte na dan i u Kralupima još 55.000

bbl/d nafte, što ukupno zadovoljava potrebe češkog tržišta. Osim Shella, ostali deoničari su poljska naftna tvrtka PKN Orlen (preko svoje češke podfirme Unipetrol kontroliše 51% udela) i italijanski Eni (32,4% udela), javlja 17. aprila češki dnevnik *Prague Monitor*

MOSKVA –Rosnjeft je ponudio kupovinu 21% udela u italijanskom prerađivaču nafte Saras, za ukupno 273,5 miliona evra, u sklopu plana jačanja pozicija na području Mediterana, saopšteno je 15. aprila iz ruske državne naftne kompanije. Ovom poslu prethodio je sporazum dveju kompanija s kraja prošle godine da formiraju zajedničko ulaganje za preradu sirove nafte i prodaju derivata. Rosnjeft u saopštenju navodi da će braća Moratti (foto - inače vlasnici fudbalskog kluba Inter), koja kontroliše više od 60% Sarasa, prodati udeo od 13,7% u tom prerađivaču nafte za 178,5 miliona evra. Rosnjeft će iza toga objaviti javnu ponudu za kupovinu dodatnih 7,29% Sarasa po ceni od 1,37 evra po akciji. „Rosnjeft će imati poreske benefite na preradi van Rusije i profitirati na višoj vrednosti proizvoda dobijenih u kompleksnoj Sarasovoj rafineriji na Sardiniji“, citira *Reuters* naftnog eksperta banke Medionaca Andrea Scaurija.

LONDON –Royal Dutch Shell je objavio ove nedelje da razmatra prodaju nekih od svojih downstream poslova u Italiji, uključujući maloprodaju, odnosno sektor snabdevanja i distribucije. Istovremeno kompanija saopštava da zadržava svoje druge poslove u Italiji, uključujući upstream i sektor električne energije. *Reuters* potseća da je Shell nedavno prodao rafinerije nafte u Britaniji i Nemačkoj u okviru strategije usmeravanja na najkonkurentnije segmente njegovog downstream portfolija.

RIJAD – Saudi-arabijska naftna kompanija Saudi Aramco saopštila je 15. aprila da je tri meseca pre roka počela proizvodnju iz svog ogromnog naftnog polja Manifa (foto), petog po veličini na svetu. Očekuje se da ovo podmorsko polje u julu dostigne proizvodnju od pola miliona barela na dan, da bi do kraja 2014. ona stigla do 900.000 bbl/d. Nafta iz tog polja, u čiji razvoj je Aramco investirao 17 milijardi dolara, biće isporučivana domaćim rafinerijama. Manifa je poslednje od tzv. džinovskih naftnih polja otkrivenih u Saudijskoj Arabiji.

NJUJORK – Američki Exxon Mobil izgubio je prvu poziciju na listi najvećih javno izlistanih kompanija, prepustivši to mesto kineskoj industrijskoj i komercijalnoj banci - ICBC, objavio

je u sredi na svojoj tradicionalnoj listi časopis *Forbes*. Exxon je sa prvog mesta lane, pao ove godine na petu poziciju, ostavljajući ispred sebe ICBC, drugu kinesku građevinsku banku - CCB, američkog finansijskog kolosa JP Morgan Chase i General Electric. Forbes listu objavljuje na osnovu kombinacije pokazatelja poslovanja

LONDON – *EuroWeek* javlja 19. aprila da ruski Gazprom njeft planira iduće nedelje izdanje dualne tranše evroobveznica u vrednosti 1 milijardu dolara na pet godina. U međuvremenu, Lukoil je prodao u sredu dve tranše obveznica za ukupno tri milijarde dolara, saopšteno je 18. aprila iz jedne od angažovanih banaka, prenosi *Wall Street Journal*. Posao su predvodile banke BNP Paribas i Citigroup. Prva prodana tranša u vrednosti 1,5 mlrd. \$ ističe u aprilu 2018 uz kamatu od 3,416%, a druga od 1,5 mlrd.\$, na deset godina, dospeva aprila 2023. sa interesom od 4,563%.

HJUSTON – Odbor direktora Chevrona jednoglasno je izglasao da podigne sebi godišnja primanja za 25%, retroaktivno od početka ove godine, pokazuju finansijska dokumenta na koja se 15. aprila poziva portal *WorldOil*. Doduše, to je prvo povećanje plata menadžmentu od 2009.

godine, od kada je zarada kompanije udvostručena na 26 milijardi \$u 2012. Chevron je saopštio da će devetoro članova Borda, koji nisu zaposleni u kompaniji, ukupno primiti za ovu godinu kompenzacije u vrednosti 375.000 \$po direktoru, naspram lanjskih 300.000 \$.

ASTANA – Kina je zainteresovana da kupi, umesto indijske kompanije ONGC, udeo američkog Conoco-a u multinacionalnom konzorcijumu koji razvija gigantsko kazahstansko naftno polje Kašagan, rekao je 16. aprila ministar nafte i gasa te kaspijske države Suat Minbajev. „Kazahstan još nije doneo takvu odluku, ali postoji mogućnost“, rekao je on

novinarima. Pojedini eksperti nagađaju da bi Astana mogla ustupiti Kini taj udeo u zamenu za kredite. Minbajev je odbio da kaže o kojoj je kineskoj kompaniji reč. Kazahstan, najveći srednjeazijski proizvođač nafte, ima pravo prioriteta da kupi udeo od 8,4% ConocoPhillips-a u projektu Kašagan, potseća *Reuters*. Indijski ONGC je u

novembru prošle godine dogovorio da za pet milijardi \$ otkupi od američke kompanije taj udeo, ali posao još nije formalizovan.

KALGARI - Prerano su i neosnovano počele priče o osamostaljivanju SAD od uvoza nafte, na osnovu eksploatacije nekonvencionalnih izvora, poput škriljne nafte, ocenio je bivši generalni sekretar OPEC-a Rilwanu Lukman. On je u jednom intervjuu u Kalgariju rekao da još nije poznat obim tih rezervi iz kojih je moguće i po koju cenu proizvesti naftu. Škriljna i bituminozna nafta zahtevaju veoma visoke cene

barela da bi njihova eksploatacija bila isplativa i opravdana na uvoznu naftu koja je jeftina i ima je u obilju, dodao je 74-godišnji inženjer rudarstva. S druge strane, iskustva sa škriljnom naftom su premlada da bi se ona mogla smatrati zamenom za konvencionalnu naftu, dodaje Lukman.

Dow Jones

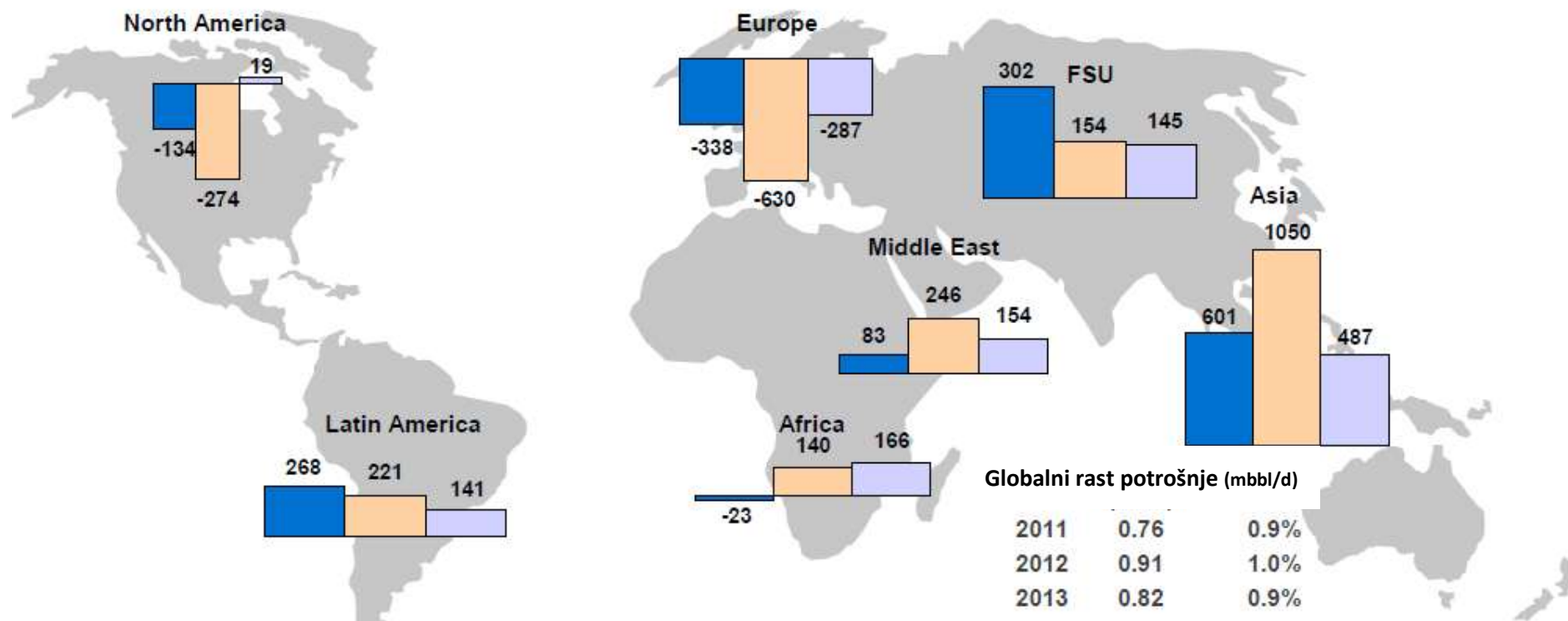
MOSKVA - Evropska unija želi da bude prisutna u sektoru gasa u Rusiji, izjavio je u četvrtak šef predstavništva EU u Moskvi Fernando Valensuela. Ne detaljišući o tome šta bi sve EU voljela da vidi u novom sporazumu sa Rusijom, on je naglasio da se u oblasti energetike javlja nekoliko pitanja koji se odnose na treći energetske paket, prenela je agencija RIA Novosti. „Gasprom“ posjeduje imovinu u 21 zemlji i „mi bi hteli da EU bude prisutna u sektoru gasa Rusije“, rekao je Valensuela, nastupajući u Državnoj dumi.

MOSKVA - Cene benzina (95-oktanskog) porasle su u 24 evropske države u prvom kvartalu 2013. godine. Najviše na Kipru - 5,2%, dok je u šest evropskih država istovremeno benzin pojeftinio - najviše u Ukrajini - 1,3%, pokazuje ovonedeljna analiza ruske agencije *RIA Novosti*. Na listi poskupljenja na drugom mestu je Bugarska, gde je benzin u prva tri meseca ove godine skuplji za 4,4%, a sledi Francuska sa 4,1%. Bugarska međutim izbija na čelo liste mereno količinom benzina koju građanin te države može kupiti za prosečnu mesečnu platu - svega 213 litara. U isto vreme Luksemburžanin za svoju prosečnu platu može kupiti 2.300 litara benzina, prenosi RIA Rating. S druge strane, dizel gorivo je najskuplje u Norveškoj, Velikoj Britaniji i Italiji.

RAST POTROŠNJE NAFTE U SVETU 2011 2012 2013

(u hiljadama barela na dan)

POTROŠNJA NAFTE U SVETU (2011-2013)

(milioni barela na dan)

	1Q11	2Q11	3Q11	4Q11	2011	1Q12	2Q12	3Q12	4Q12	2012	1Q13	2Q13	3Q13	4Q13	2013
Afrika	3.3	3.3	3.2	3.3	3.3	3.4	3.4	3.4	3.4	3.4	3.5	3.5	3.6	3.6	3.6
Amerike	30.2	30.0	30.6	30.4	30.3	29.8	30.3	30.5	30.5	30.3	30.1	30.2	30.7	30.6	30.4
Azija/Pacifik	28.7	27.8	28.0	29.2	28.4	29.7	28.8	29.0	30.4	29.5	30.6	29.4	29.3	30.6	30.0
Evropa	14.9	14.9	15.5	14.9	15.0	14.3	14.5	14.5	14.3	14.4	13.9	13.9	14.3	14.4	14.1
ZND	4.2	4.4	4.6	4.6	4.5	4.5	4.5	4.7	4.7	4.6	4.6	4.7	4.9	4.9	4.8
Bl.Istok	7.0	7.4	7.9	7.4	7.4	7.2	7.8	8.1	7.5	7.6	7.3	7.9	8.3	7.7	7.8
Svet	88.4	87.8	89.8	89.7	88.9	88.9	89.2	90.2	90.8	89.8	90.0	89.6	91.1	91.8	90.6
Godišnja promena (%)	2.0	0.4	0.8	0.3	0.8	0.6	1.7	0.5	1.3	1.0	1.2	0.4	1.0	1.1	0.9
Godišnja promena (mmbbl/d)	1.8	0.3	0.7	0.2	0.7	0.5	1.5	0.5	1.2	0.9	1.1	0.3	0.9	1.0	0.8
Promena od preth. izvešt. (mmbbl/d)	-0.02	0.10	0.12	0.09	0.07	0.00	0.05	0.01	-0.21	-0.04	-0.04	-0.02	-0.04	-0.12	-0.06

PRIRODNI GAS

HJUSTON – Prema procenama kompanije Shell, potrošnja utečnjelog prirodnog gasa (LNG) u svetu će uskoro dostići 250 miliona tona godišnje, a do 2025. godine i 500 miliona tona. Andy Brown, direktor Upstream International u Royal Dutch Shell-u je rekao novinarima u Hjustonu da ta kompanija uviđa rastući značaj sektora LNG-a i prirodnog gasa u celini na globalnom tržištu i već danas je vodeća svetska

naftna kompanija u oblasti LNG-a. „Mi posedujemo nešto oko 22 miliona tona onoga što nazivamo 'LNG aktive' – LNG gde imamo vlasnički udeo“, rekao je Brown. On je dodao da je Shell preko četiri decenije gradio taj portfelj u Nigeriji, Kataru, Omanu, Rusiji (Sahalin), Australiji, Brunejima i Maleziji. **Natural gas Europe**

MOSKVA – Formulisanje novog tehničkog koncepta za LNG projekat Štokman u ruskim vodama Barenovog mora potrajeće barem još tri godine, rekao je u četvrtak pomoćnik ministra energije Rusije, a prenosi agencija **Interfax**. „Za tehnički koncept, projektu će biti potrebne više od tri godine“, kazao je Kiril Molodsov. Prošle godine ruski Gasprom je zamrznuo razvoj ovog mega polja sa potencijalom od bezmalo četiri biliona kubnih metara gasa, jer su tehničke studije pokazale da on u ovom trenutku nije finansijski isplativ.

СВЕТ ОКО НАС ПОКРЕЋЕ ЕНЕРГИЈА,
НАЈБОЉА ЈЕ ОНА КОЈА ГА ЧУВА.

The image shows an industrial facility with yellow pipes and a large pressure gauge. The SrbijaGas logo is visible in the foreground.

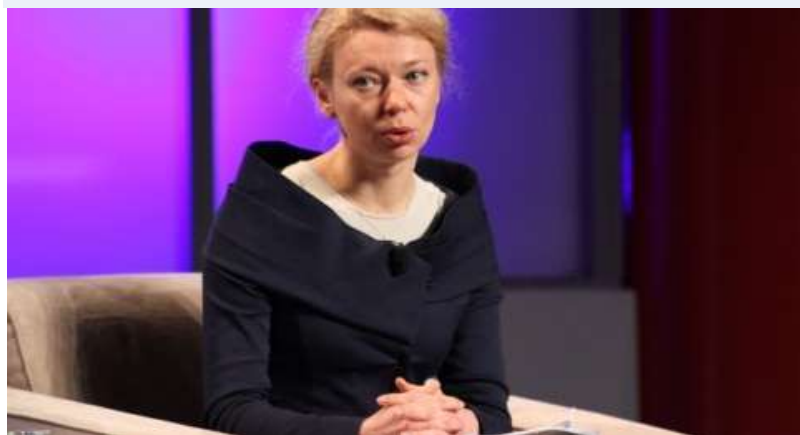
СРБИЈАГАС

ЈП "СРБИЈАГАС"
Народног фронта 12, Нови Сад, Србија
Тел: +381 21 481 1549; +381 21 481 2703
Факс: +381 21 481 1305
www.srbijagas.com

LONDON – Partneri iz ruskog Yamal LNG projekta razmatraju mogućnost tankerskih isporuka tog goriva u Evropu tokom zime, kada veliki led blokira transport do Azije, saopštio je 15. aprila predstavnik francuskog Totala. „Pregovaramo u ovom momentu sa licima koja imaju terminalne LNG kapacitete na severozapadu Evrope i u Britaniji“, rekao je Jacques Besse, potpredsednik LNG transportnog sektora francuske kompanije koja razvoja projekat na Jamalu u partnerstvu sa ruskim Novatekom. Izvoz LNG-a iz projekta je originalno zamišljen da ide isključivo na azijsko tržište, koje nudi bolje cene, potseća **Reuters**. Besse je rekao da će se precizniji podaci o količinama i tačnim destinacijama izvoza LNG-a u Evropu znati za par meseci.

MOSKVA – Rosnjeft i japanska korporacija Marubeni potpisali su u sredu, 17. aprila memorandum o realizaciji zajedničkog projekta utečnjavanja prirodnog gasa, kao i istraživanja i razvoja naftnih i gasnih polja, saopšteno je iz ruske državne kompanije. **The Wall Street Journal** navodi da je o ovim temama u Japanu sa tamošnjim kompanijama razgovarao, dolazeći iz prethodne posete Kini, prvi čovek Rosnjefta, Igor Sečin. U saopštenju Rosnjefta dodaje se, bez preciziranja, da će kompanije razmotriti saradnju u izgradnji jednog LNG pogona na ruskom dalekom istoku. Agencije potsećaju da je Rosnjeft prethodnih meseci vršio pritisak da od Vlade dobije dozvolu za izvoz prirodnog gasa.

HJUSTON – Gasprom neće razvijati škriljni gas u Rusiji u narednih pet do deset godina, kazala je na LNG 17 forumu u Hjustonu pomoćnik generalnog direktora ruske kompanije Elena Burmistrova (foto). Ona je dodala da ti izvori postoje, ali jednostavno nisu u fokusu kompanije u svetlu postojećih

konvencionalnih nalazišta koje eksploatiše. **Upstream**

PRAG - Operatori gasovodnih sistema iz Poljske i Češke, Gaz-System i Net4Gas, planiraju izgradnju novog velikog gasovoda između dve zemlje. Procenjuje se da bi investicija u gasovod dug 108 km iznosila 214 miliona evra. Prvi gasovod između dve zemlje otvoren je 2011. godine, kapaciteta 500 miliona m³ godišnje. Novi gasovod bi imao kapacitet 6 - 10 milijardi kubika godišnje iz Češke u Poljsku, a u obrnutom smeru 5 mlrd. m³ godišnje. Dve firme su objavile da već imaju nacrt trase i da će uskoro početi izrada projektne dokumentacije i traženje dozvola za gradnju, javlja češki dnevnik **Prague Monitor**.

[NASLOVNA](#)

У НАЈБОЉЕМ ИНТЕРЕСУ СРПСКЕ ПРИВРЕДЕ

Привредна комора Србије је независна, савремена и одговорна небуџетска институција, национална асоцијација свих српских привредника која своју традицију, искуство, знање и стручност ставља у службу најбољег интереса својих чланица и српске привреде.

Били смо и остаћемо одговоран партнер и подршка вашем пословању кроз услуге пословног информисања и саветовања, издавања докумената и сертификата, унапређења економске сарадње са иностранством, независног суђења и арбитраже, едукације, као и заступања, заштите и промоције интереса наше привреде у земљи и свету.

www.pks.rs

www.pks.rs

www.pks.rs
NASLOVNA

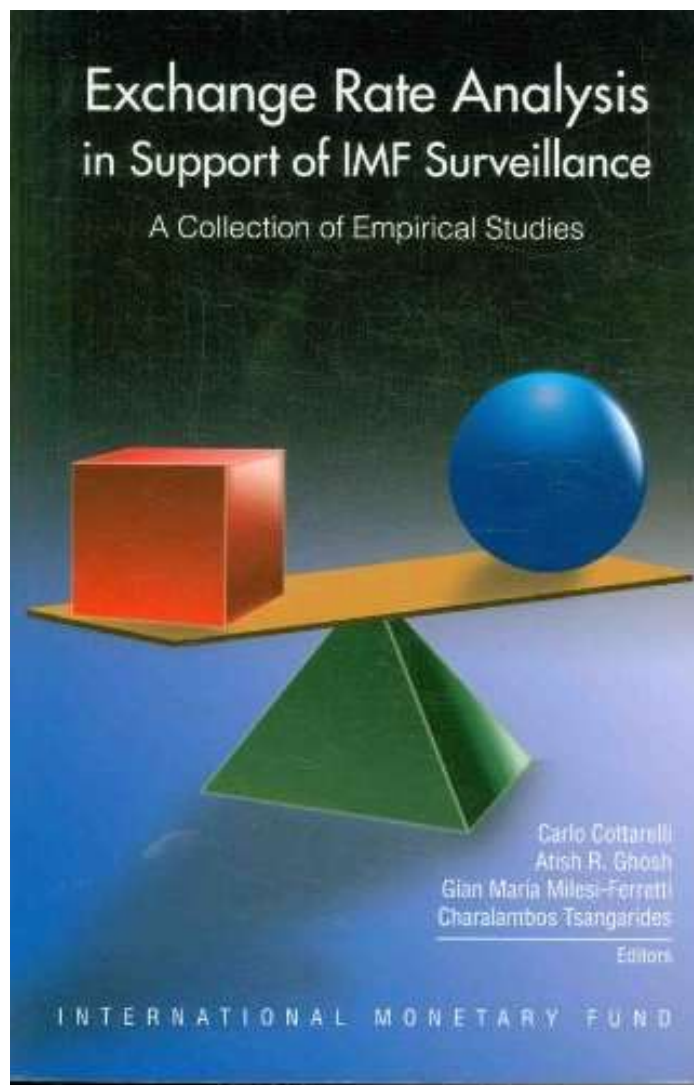

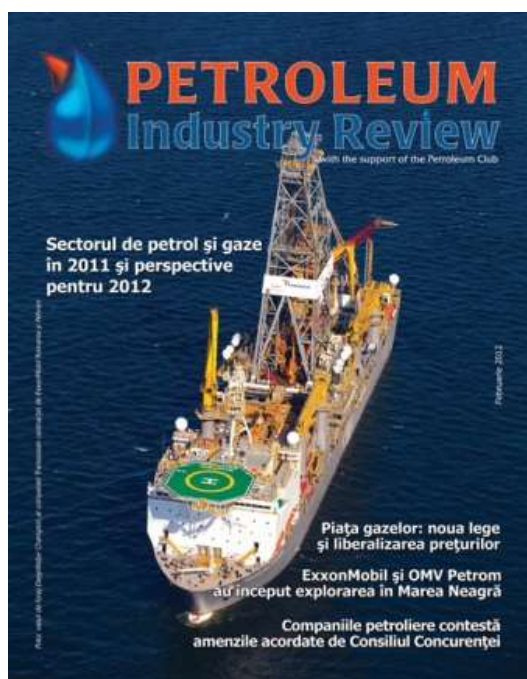
dosadašnji rezultati sprovedenih seizmičkih ispitivanja "Jadran naftagasa" veoma ohrabrujući i da su na osnovu tih rezultata definisane dve potencijalne zone sa aspekta pronalaska komercijalnih ležišta nafte i gasa u regionu Posavine i Semberije. *Srna*

BUKUREŠT – Rumunija je prodala za 94,9 miliona \$ (72 miliona evra) udeo od 15% u nacionalnoj gasnoj transportnoj kompaniji Transgaz, saopštio je 17. aprila ministar energije te zemlje, Konstantin Nita. Podaja (uglavnom inostranim investitorima) je jedna od mera na koje se Bukurešt obavezao MMF-u i Evropskoj uniji u zamenu za varnedni paket finansijske pomoći od 25 milijardi evra (20 mlrd.€ sa MMF-om 2009. i 5 mlrd.€ sa EU 2011.godine). Nita je rekao na press konferenciji da je posao bio „uspek i dobar start za naredne privatizacije“. Rumunija se sada sprema da u maju proda deo državnog udela u kompaniji Nuclearelectrica, koja je operater rumunske nuklearke u Černavodi, a u septembru udeo u proizvođaču prirodnog gasa Romgazu i još nekim kompanijama iz oblasti proizvodnje električne energije. MMF insistira da Rumunija prodajom velikih gubitaskih energetske i transportnih kompanija obezbedi privredni rast, od očekivanih 1,5% u 2013, prema lanjskih svega 0,7%.

EUbusiness

BANJALUKA - Bušenje prve naftne bušotine u Republici Srpskoj trebalo bi da počne krajem maja u selu Obudovac, a krajem trećeg kvartala započne proces bušenja i druge bušotine na teritoriji Bijeljine, rekao je u sredu ministar industrije, energetike i rudarstva RS Željko Kovačević. On kaže da su

BUKUREȘT - Companiile OMV Petrom și ExxonMobil Exploration and Production Romania Limited (EMEPRL) saopștile su 15. aprila da su naknadne procene njihovog prvog istraživačkog izvora probijenog na dnu rumunske sekcije Crnog mora, Domino-1, u perimetru Neptun, pokazale preliminarno potencijal proizvodnje 6,5 milijardi kubnih metara gasa godišnje. Rumunija trenutno proizvodi oko 11 mlrd.m3 gasa, a uvozi još oko tri milijarde kako bi podmirila potrebe zemlje, prenosi *Romania.Insider*.

LJUBLJANA – Slovenačka naftna kompanija Petrol pustila je 17. aprila na Ljubljanskoj berzi u promet vrednosne papire na rok od šest meseci u vrednosti ukupno 60 miliona evra, saopšteno je sa berze. *SeeNews*